

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

455. Vnde solvenda portio Canonica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

ibi parum probabile, citatque seipsum de paroch. disc. 25. & de jurisdictione d. 22. & 31.

8. Oportet: Parochi non habentius plus recipiendi pro tumulandis externis, quam civibus. Barb. loc. cit. num. 83. ex decis. S. Congregationis Conc. de 27. Maji. 1617. imò pauperes gratis sepelire debent. Barb. nu. 84. Jo. Sanch. select. DD. d. 47. num. 18. Cavendum verò vel maximè, ne propter jus sepulturæ minimè solum cadaver inhumatum retineatur, cum nulla ratio patiatur, repugnanteque Christianæ pietati, maximè verò ob pecuniarum interesse, cadaver insepultum manere. Neque etiam sub quovis prætextu compositionis quartæ funeralis mortuorum sepultura retardari aut impediri debet. Barb. num. 55. juxta decisionem. Congreg. in Cassan. 5. Maji. 1617. De cetero, cum quod datur parochi, non sit sola merx laboris, sed emolumentum juris parochialis, in summa determinatâ, ubi non adest incommodum extraordinarium, præstandum est: quamvis quia parochus non tenetur hujusmodi functiones funerales facere de nocte, seu in forma pomposâ cum extraordinario & magno labore, oportebit hæredes defuncti cupientes majorem funeris pompam, majorem aliquam præstare recognitionem. Luca de paroch. d. 28. num. 7. Qualiter verò alii Clerici ejusdem Ecclesiæ parochialis, qui invitari quoque solent ad funera associanda, non tamen cogere possunt partes ad se invitandas, sicut nec invitati cogi possunt ad comparandum, quique nullam partem habent in cura animarum (sicut aliàs habent alii ejusdem Ecclesiæ clerici dicti hebdomadarii, quòd per vices hebdomadam exercent curam, adeoque representantes parochum) neque sint de corpore talis Collegii parochialis, qualiter inquam hi præterdere nequeant dicti augmenti participationem, etsi pariter majorem & ipsi laborem subeant, deductum vide ibidem à C. de Luca potissimum à num. 9.

Quæstio 454. Specialiter circa quartam parochialem seu portionem Canonica, quid & quanta ea sit?

1. Respondeo ad primum: est certa quantitas à jure Canonico inducta, & solvi debita parochi vel Episcopo ab Ecclesia illa, in qua quis relicta propriâ sepelitur, ex relicta eidem à parochiano defuncto, vel obvenientibus ratione fune- ris. Ex Barb. de offic. parochi c. 25. Bass. to. 2. v. parochia. num. 19. Rodrig. to. 1. qq. reg. q. 39. a. 1. & c. Porro qualiter hæc portio Canonica parochialis seu funeralis distinguatur à quartâ Canonica Episcopali, vide apud Azor. p. 2. l. 9. c. 12. q. 1.

2. Respondeo ad secundum: de jure ordinario est quarta pars obventionum istarum. c. cum super. & Clem. dudum. de sepult. de consuetudine tamen potest esse medietas, vel tertia pars. c. certificari. tit. ood. Tusc. lit. q. concl. 23. Ugol. de officio Episc. c. 17. num. 2. Lavor. vari. lucub. to. 1. tit. 2. c. 17. num. 4. apud Barb. loc. cit. num. 2. debet autem consuetudo hæc esse rationalis & legitime præscripta spatio 40. annorum, ut vi illius solvi debeat vel ultra dimidium, vel infra quartam partem; sufficit autem consuetudo non præscripta, sed 10. annorum, ut debeatur intra dimidiam & quartam partem. Barb. num. 2. ex Miran. in man. præl. to. 2. q. 48. a. 5. & Pet. de Ubald. de can. port. p. 2. c. 5. eò quòd consuetudo dandi ultra dimidium, & infra quartam partem sit contra jus, consuetudo verò dandi

P. Leuren. Fori Benef. Parisi

infra dimidiam, & citra quartam partem, sit tantum præter jus. Bass. loc. cit. citans Abbat. in c. certificari. num. 4. Trull. de jure paroch. c. 13. d. n. 1. num. 4. & c. Porro dum in Ecclesia parochiali non est consuetudo exigendi certam partem, debet servari ea, quæ est in Ecclesia, in qua sepelitur defunctus, seu cui legatur: si verò in hac est consuetudo talis, & alia in parochiali, servanda est consuetudo parochialis, utpote quæ præterdit titulum onerosum propter administrationem curæ, & Sacramentorum, Ecclesiâ istâ aliâ non præterdente nisi titulum lucrativum: ex his autem titulis concurrentibus potior sit conditio onerosi quam lucrativi. Si denique in neutra harum Ecclesiarum est certa consuetudo, est autem aliqua in aliis Ecclesiis ejusdem diocesis, hæc servanda, si uniformis; si difformis, ea servanda, quæ magis juri conformis. Barb. num. 3. ex Lavor. loc. cit. nu. 8. & Sebast. de Medices. de sep. q. 7.

Quæstio 455. Unde solvenda portio Canonica?

1. Respondeo: de omnibus, quæ Ecclesiæ, in qua quis relicta propriâ eligit sepeliri, ratione & occasione fune- ris seu sepulturæ obveniunt. Barb. loc. cit. n. 36. Covar. in c. ult. de testament. n. 7. Bass. loc. cit. 22. Azor. loc. cit. q. 2. & c. etiam præter voluntatem morientis. Feder. de Senis conf. 6. n. 2. apud Barb. n. 37. puta quæ tali occasione legantur illi Ecclesiæ (non autem personæ certæ illius) sive res sint mobiles, sive immobiles. Azor. loc. cit. citans c. in nostra. & Clem. dudum. de sepult. Quæ deferuntur seu portantur cum funere; quæ offeruntur tempore, quo funus seu exequia celebrantur. Barb. citans Molin. de just. rr. 2. d. 215. n. 4. sive obveniant, antequam corpus in terra condatur, sive post usque ad trigessimum diem. Barb. n. 37. Azor. cit. q. 13. Bass. nu. 22. Et quamdiu fit memoria fune- ris. Barb. & Bass. ll. cc. v. g. dum ex causâ pluribus diebus post tumulationem fiunt exequia magna cum pompâ. Leo in thes. fori Eccl. p. 2. c. 14. n. 12. Riccius in pr. fori Eccl. resol. 571. Sylv. in sum. v. Canon. port. apud Barb. n. 37. etiam dum parochi, jam die fune- ris data est candelarum, facum, similiumque quarta pars. Barb. n. 38. juxta respons. ut ait, Congregationis præpos. neg. Episc. hæc enim omnia dicuntur funeralia juxta c. cum liberum. de sepult. Barb. cit. nu. 37. citans Riccium ubi antè. Bertach. in repert. v. quarta portio & c. Bass. loc. cit. Azor. q. 13. quamvis ibid. dicat Azor, consuetudinem non esse, nisi ut quarta solvatur de his, quæ cum funere obveniunt, ut sunt candelæ, equi, arma, vestes, vel quæ offeruntur dum funus est in Ecclesia.

2. Porro in particulari primò: debetur quarta funeralis de candelis, & cereis oblati. Barb. nu. 4. ex Feder. de Senis; item ex iis, qui accensi afferuntur, & ponuntur circa crucem & cadaver Barb. ibid. ex Pet. de Ubald. c. 4. n. 10. Carraccia de quarta funerali c. 3. Nulla tamen debetur portio ex candelis, quas fratres Confraternitatum, aliique presbyteri in manibus portant, cum hæc remaneant deferentibus. Barb. num. 39. juxta declarationem benedicti XI. Piafec. in pr. p. 2. c. 3. Rodrig. & Carrac. ll. cit. contra Calder. conf. fin. de sep. Feder. de Senis, & Gl. in Clem. dudum. v. funeralibus. Uti nec de intortitiis, seu cereis confraternitatu sæculariū associantium funera. Item nec de intortitiis, quæ portantur à locis piis ad associandum funera pauperum. Barb. n. 40. juxta declarationem, Congregat. præpos. neg. Episc. 5. Mart. 1616.

Q. 2

3. Se-

3. Secundò: ex iis, quæ legantur sive dantur pro legendis missis. Azor. *loc. cit.* q. 5. & 13. barb. num. 43. citans Gl. in *Clem. dudum. V. funeralibus.* Sylv. in *sum. V. Canonica portio.* num. 9. Ubald. de *Can. port. c. 4. n. 5.* & seipsum de *off. Ep. p. 3. alleg. 86.* num. 20. contra Rodriq. *cit. q. 32. num. 2.* nisi forte is loquatur de consuetudine vel privilegio.

4. Tertiò: de armis, libris, culcitra, pallio, pannis sericis &c. quæ in feretro deferuntur. Pet. de Ubald. *loc. cit.* num. 10. Oldr. *conf. 21.* apud barb. num. 44. juxta *c. in nostra. de sep.* nisi aliter sit ex consuetudine vel privilegio, ut declaravit Pius V. in *Constit. Etsi mendicantium,* apud Rodriq. *loc. cit. q. 49. a. 2.* uti etiam fallit in equis & armis, quæ relinquuntur in subsidium terræ sanctæ. Molin. *cit. d. 215.* juxta *c. in nostra.* apud Barb. *cit. n. 44.*

5. Quartò: debetur ex bonis relictis jure institutionis, ut si defunctus instituerit heredem Ecclesiam, in qua elegit sepulturam. Azor. *loc. cit. q. 6.* citans Abb. & Jo. And. in *c. 1. de sepult.* barb. num. 50. citans Molin. *d. 215.* num. 4. Sylv. *loc. cit.* num. 10.

6. Quintò: ex iis, quæ relinquuntur Ecclesiis donatione causâ mortis factâ, Azor. *q. 7.* aut in mortis articulo donantur. Azor. *q. 13. §. quid dicendum.* Item ex ea pecunia, quam dum regularibus talis Ecclesiæ nihil legatum est, frater aliquis ex illis datus executor ad eam pro libitu suo distribuendam distribuit inter dictos regulares. Item ex eo, si, qui decessit, nihil legavit iis, aliquid executoribus dandum iis mandavit, aut promittendum. Azor. *q. 13.* barb. num. 50. Sylv. num. 5. Gl. in *Clem. dudum. V. obventionibus.* Item ex iis, quæ defunctus mandavit dari singulis fratribus ad ipsorum commoda, puta ad emendos libros, vestes, aliâque hujusmodi; quia id censetur relictum monasterio, cum religiosus proprium quid habere nequeat, adeoque solum intelligitur relictum esse fratribus ad nudum eorum usum nutu superiorum revocabilem. Azor. *q. 13.* barb. *cit. c. 25. n. 48.* juxta Gl. in *Clem. dudum. V. indirectè.* Gemin. *conf. 46.* & Feder. de senis, docentes perinde esse sive donatum uai ex regularibus, sive toti Monasterio. Non tamen debetur ex iis, quæ Ecclesiæ talis recepit donatione inter vivos. barb. num. 48. Azor. *q. 4.* citans *c. de his. de legat.*

7. Sextò: ex omnibus legatis tali Ecclesiæ factis seu relictis in ultima voluntate. barb. n. 51. citans *c. 1. & 2. de sep.* Covar. *loc. cit. n. 2.* Sylv. *loc. cit. in fine.* Oldr. *conf. 225. n. 18.* Molin. *loc. cit. n. 4.* si tamen legatum relinquatur ratione loci, & non ratione personæ certæ talis loci, aut in fraudem. barb. *ibid.* juxta Sylv. num. 7. & Azor. debetur item ad huc ex legatis, quæ fiunt regularibus, etiam dum legator in eorum Ecclesiis non eligit sepeliri, dum id sit fraude & dolo, nimirum si defunctus alibi sepulturam elegit consilio illorum fratrum, aut prædicti fratres curaverint, ut legatum relinqueretur fororibus v. g. S. Clara, vel aliis amicis sperantes se ab illis talia legata habituros. Azor. *circa finem cit. q. 13.* secus est de legatis factis illis absque tali fraude juxta Innoc. Archid. Gl. apud eundem. Azor. *ibid.* Non tamen debetur ex legatis, quæ legator, dum vivit, solvit Ecclesiæ, tunc enim legatum transit in simplicem donationem inter vivos. Azor. *ibid.* juxta Gl. in *l. legatum. ff. de legatis.* quamvis dicat Abb. & Cardin. sentire contrarium apud Sylv. *cit. num. 9.* quin & circa finem dictæ *q. 13.* dicat juxta Paulum adhuc solvendam quar-

tam, etiam si legator talis postmodum in ista Ecclesia, in qua sepeliri elegerat, sepultus non fuerit, sentireque idem Cardin. nisi talis sepultus alibi ad tempus, transferendus postmodum ad Ecclesiam, in qua sepulturam elegerat. Neque ex legatis Ecclesiæ relictis ad perpetuum cultus divini obsequium v. g. ad fabricam Ecclesiæ, ad vasa & vestes sacras ad luminaria & cereos divinis usibus destinatos. Azor. *q. 4.* barb. *cit. c. 25. n. 50. & 52.* citans Covar. in *c. ult. de testam.* num. 8. Carrac. Bartol. &c. quamvis barb. *eodem num. 5.* ex Covar. dicat, quod ad fabricam id verum, si Ecclesia tunc egeat reparatione, secus si non egeat. Item Azor. *cit. q. 13. §. quid dicendum.* dicat, deberi adhuc quartam, si defunctus reliquit aliquid huic vel illi, ut curaret in Ecclesia istorum fratrum constituendam Capellam, vel emenda ornamenta, aut vasa ad divinum cultum.

Questio 456. A quibus solvenda sit dicta portio parochialis?

Respondeo: Non ab hæredibus defuncti, saltem jure ordinario (quamvis & hæredes teneri, sentiat barb. *loc. cit. num. 17.* citans Molin. *d. 215. n. 5.* Covar. &c. contra Carraciam) sed ab Ecclesia, in qua quis, relictâ propriâ, elegit sepeliri; sive ea sit secularium, sive regularium; sive abas exempta sit sive non (intellige à jurisdictione ordinarii) cum per hoc quod ad dictam quartam solvendam non sit exempta. Bass. *V. paroch. num. 21.* Porro in specie ad hoc tenentur jure communi etiam mendicantium Ecclesiæ. *Clem. dudum.* barb. *cit. c. 25. num. 4.* etiam Monialium; cum Trid loquatur generaliter de quibuscuque locis piis ac Monasteriis, ubi dicta quarta solita esset persolvi. barb. *ibid. n. 5.* contra Azor. *cit. p. 2. l. 9. c. 13. q. 13.* qui putat Clementinam dudum, loquentem de fratribus utpote pœnalem restringendam, & non extendendam ad sororum seu monialium Ecclesias,

Questio 457. Quenam Ecclesia ab hoc onere solvendi dictam quartam sint immunes?

Respondeo primò: Ecclesias tam religiosorum quam secularium à solutione hujus quartæ exemptas per privilegia concessa ab habente potestatem. barb. n. 7. modò per istiusmodi privilegia specialiter derogatum fuerit *Clem. dudum.* barb. n. 8. Rota in *Granaten. quarta funeralium;* cum sit dispositio Conciliaris, adeoque locum habeat regula; quod non censetur derogatum constitutioni Concilii generalis, nisi fiat expressa mentio his aut æquipollentibus verbis: *Non obstante aliqua lege aut constitutione in Concilio generali edita.* Bass. *V. parochia. n. 23.* juxta *c. ex parte. de Capell. Monach.* (quamvis etiam per clausulas generales derogari eidem *Clem.* dum constat de voluntate principis derogare volentis, omnibus in contrarium non obstantibus dicat Pet. de Ubald. apud barb.) Ita tamen ut privilegia, in quibus etiam specialiter derogatum est dictæ *Clem.* concessa aliquibus non censentur quoad hoc comunicata aliis, etsi hi aliam comunicent cum istis in privilegiis; cum communicatio non extendatur ad ea, quæ aliis sunt præjudicialia. barb. n. 9. juxta decisionem Rota in *dicta Granat. & in Vallisoletanâ quarta funeral. 19. April. 1606.* ubi etiâ quòd per privilegiû specialiter derogâ: dictæ *Clem.* in quo appo-